

chismus schrijft tegenwoordige tijd „en die zich niet van harte bekeeren“).

Uit dit beroep op Zondag 31 blijkt echter gelukkig, hoe dicht degenen, die Prof. Kuyper meent te moeten bestrijden, in dit opzicht bij hem staan.

Want ze zijn het ongetwijfeld met Zondag 31 volmaakt eens. Ze willen juist, dat in elke prediking met aandrang gevraagd wordt of men de belofte des evangelies met een waar geloof aanneemt en zich van harte bekeert.

Want zóó is het juist echt verbondmatige bediening des Woords.

Sprak ik dan ten onrechte van veel droef misverstand?

Zelfonderzoek.

De J. W. Siertsema schrijft in „Haar. Kbl.“:

Volgens belofte zou ik nog terug komen op den verderflijken invloed, die door een geloofsopvatting, als in de brochure „Zelfonderzoek noodzakelijk“ voorgestaan, wordt geoefend op de herderlijke zorg en het geestelijk leven der gemeente. Het heeft mij pijnlijk getroffen, dat deze brochure door schrijvers in het „Calvinistisch Weekblad“, „De Heraut“, het „Geref. Jongelingsblad“ en het „Geref. Mannenblad“ warm wordt aanbevolen. Ziet men dan niet, hoe veel kwaad hier wordt gedaan? Gelukkig openbaart zich overal een gezonde reactie tegen dezen gevaarlijken geest.

Voor dezen keer wil ik alleen wijzen op enkele uitspraken van Calvin, die men kan vinden in het derde deel van zijn Institutie (vertaling Dr. A. Sizoo), bladzijde 18. Daarom, indien het geloof van dit doelwit, waarop het richten moet, ook maar het minst afwijkt, behoudt het zijn natuur niet, maar is een onzekere lichtgevoeligheid en een onbestendige dwaling des verstands. Hetzelfde Woord is de grondslag, waardoor het geschrapt en onderstondt wordt: en wanneer het daarvan afwijkt, stort het ineen. Neem dus het Woord weg en er zal geen geloof meer overblijven.

Bladzijde 19. Immers het gaat ons niet slechts aan te weten, wie Hij is in Zichzelf, maar hoe Hij jegens ons wil zijn. Dus wij weten nu reeds, dat het geloof is een kennis van Gods wil jegens ons, die uit Zijn Woord verkregen is. En het fundament daarvan is een vaste overtuiging van de waarheid Gods. En zoo lang uw hart met zichzelf over die zekerheid in tweestrijd zal zijn zal ook het Woord van een twijfelachtig en zwak of liever van geen enkel gezag zijn.

Bladzijde 21. Nu zal de juiste bepaling van het geloof voor ons vast staan, indien wij zeggen, dat het is een vaste en zekere kennis van Gods welwillendheid jegens ons, welke gegrond op de waarheid van Zijn genadige belofte in Christus, door den Heiligen Geest aan ons verstand wordt geopenbaard en in ons hart wordt verzegeld.

Bladzijde 25. Indien men tegenwerpt, dat dus den geloovigen niets meer over blijft, waaruit zij met zekerheid hun aanneming tot kinderen kunnen opmaken, dan antwoord ik, dat ofschoon er een groote gelijkheid en verwantschap is tusschen Gods uitverkorenen en hen, die met een voorbijgaand geloof voor een tijd begiftigd worden, toch alleen in de uitverkorenen dat vertrouwen krachtig leeft, waarvan Paulus roemt, dat ze met volen mond roepen: Abba, Vader... zoo verzegelt Hij in hen vastelijk de genade Zijner aanneming tot kinderen, opdat ze standvastig en zeker zij...

Intusschen wordt den geloovigen geleerd, zichzelf zorgvuldig en nederig te onderzoeken, opdat niet in plaats van de zekerheid des geloofs de zorgeloosheid des vleesch over hen kome.

Bladzijde 27. Daar tijdgeloof en waar geloof zoo groote verwantschap en gelijkenis vertoonen, geeft Calvin het verschil aldus aan: Maar ik ontken, dat

de verworpenen zoo ver komen, dat ze tot in die verborgen openbaring doordringen, welke de Schrift alleen aan de uitverkorenen toekent.

Bladzijde 31. Wordt het geloof volkomen terecht herhaaldelijk in de Schrift kennis genoemd en door Johannes een wetenschap, wanneer hij betuigt, dat de geloovigen weten, dat zij kinderen Gods zijn. En ongetwijfeld, dat weten zij zeker; maar meer versterkt door de overtuiging van de Goddelijke waarheid, dan onderwezen door een verstandelijk bewijs.

Bladzijde 32. Ongetwijfeld, zoo vaak ons God zoo Zijn Woord aanprijst, verwijt Hij ons zijdelings onze ongelooftigheid: want Hij legt het op niets anders toe, dan om verkeerde twijfelingen uit onze harten uit te roeien. Er zijn ook zeer veel mensen, die Gods barmhartigheid zoo opvatten, dat zij daaruit zoo weinig mogelijk troost ontvangen. Want zij worden tegelijkertijd door een ellendige angstigheid gekweld, doordat zij twijfelen of Hij hun barmhartig zal zijn; want juist die goedertierenheid, waarvan zij meenen volkomen overtuigd te zijn, sluiten zij in binnen al te nauwe grenzen. Immers zij overleggen zoo bij zichzelf, dat zij wel groot en overvloedig, uitgestort over velen en voor allen beschikbaar en bereid is, maar dat het onzeker is, of zij ook tot hen zal komen of liever of zij tot haar zullen komen...

Bladzijde 33. En zoo versterkt zij den geest niet zoo zeer met onbezorgde gerustheid, als wel bekommert zij hem met onrustige twijfeling. Geheel anders is het besef van volledigheid, welke aan het geloof in de Schrift altijd wordt toegekend, namelijk het besef, dat Gods goedheid, wanneer die ons duidelijk voor oogen gesteld wordt, buiten allen twijfel stelt.

En met die woorden toont hij ongetwijfeld aan, dat er geen oprecht geloof is, tenzij wanneer wij met een rustig gemoed ons daarvan stellen voor Gods aangezicht. En die vrijmoedigheid komt slechts voort uit een vast vertrouwen op Gods goedgunstigheid en zaligheid.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:
Wester-Emden: Cand. J. van Hoegge te Utrecht en Cand. B. Jongeling te Rotterdam.

Drietal te:
Oppeboud: Cand. W. H. J. de Boer, hulppred. te Uithuizen, Cand. M. Feitsma, hulppred. te Amsterdam en Cand. D. Roest te Maassluis.

Beroepen te:
Sellingen: W. Reinders te Overschild.

Aangenomen naar:
Duisburg-Ruhrort: J. Boer te Ten Post.
Leiden (als miss. pred.): J. Verkuil te Laren.
Woubrugge: Cand. K. Dronkert, hulppred. te Naaldwijk.

Benoemd tot Hulpprediker te:
Eindhoven: Cand. J. F. Solle te Kampen.
Utrecht: Cand. J. G. W. Terhaak, Plompstorengracht 4b, aldaar.

Afscheid van:
Bierum: G. Wiersma. Tekst: Filipp. 1:27.

De zaak Ds K. van Dijk.

Het Ned. Chr. Persbureau ontving uit Ned. Indië de volgende mededeeling, die van een bekend conflict in den kerk der Gereformeerde missionaire dienaren des Woords einde bekend maakt:

„In haar vergadering van 24 November 1936 te Dijk hebben de missionaire predikanten unaniem besloten Ds K. van Dijk hun leedwezen te betuigen over alle latingen, waardoor deze zich in zijn eer als dienaar des Woords zou aangetast kunnen achten, en dat zij deze latingen in haar geheel intrekken. Ds van Dijk nam deze verklaring met dankbaarheid kennis en meende, daarin een zoodanige rechtvaardiging lag van de door hem bij de betrokken kerken ingediende aanklacht, dat nu niemand van hem zou verwachten, dat hij over het intrekken van die aanklacht nog leedwezen zal betuigen. Overgens is hij, na deze verklaring, volgaarne bereid, die aanklacht tegen de broeders, die op deze wijze hun leedwezen betuigen, in haar geheel in te trekken. Hiermede schijnt nu ook de Psalmenkwesie van de baan is, de weg tot laatste samenwerking tusschen de broeders op Java weer zijn geëffend“.

„GEREF. KERKEN IN H. V.“.

Beroepen te:

Zaandam: J. ter Schegget te Amsterdam-C.

Bedankt voor:

Rotterdam: J. J. Buskes te Amsterdam.

Afscheid van:

Zaandam: P. G. v. d. Hooff. Tekst: 1 Petr. 2:9.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK

Bedankt voor:

Kluudert: M. Baan te Rijnsburg.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Grand Rapids (N.-Am.): H. Ligtenberg te Lisse.

Bedankt voor:

Enkhuizen: R. Kok te Veenendaal.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK

Beroepen te:

Aalborg en Heesbeen: E. E. de Looze te Den Ham.

Brielle: D. Westerveld te Marken.

Daarle (toez.): M. B. Verkerk te Oude Tonge.

's-Gravenhage (ook als pred. van „Bronovo“): H. J. Dijkmeester te Arnhem.

Hoewelaken (toez.): J. Lekkerkerker te Oldebroek.

Loosduinen: W. H. Walvaart te Doesburg.

Middelham: D. Th. Keek te Staphorst.

Nieuwe Tonge: J. Bus te Poortvliet.

Ooltgensplaat: L. Blok te Brandwijk.

Wijhe (toez.): H. J. Drost te Aalten.

Wijngaarden: Cand. A. H. Sonnenberg te Ermelo.

Aangenomen naar:

Kolham: Cand. S. P. Greven, hulppred. te Terneuzen.

Veendam (toez.): G. J. de Nic te Brouwershaven.

Bedankt voor:

Franeke: P. Prins van Wijngaarden te Terwolde.

Gameren: J. G. Abbrinck te Papendrecht.

Genemuiden: K. v. d. Pol te Boven-Hardinxveld.

Intrede te:

Aalsum en Wetzens: Cand. J. N. de Ruiter. Tekst: 2 Cor. 5:20.

Engwierum: J. P. Honnef. Tekst: 2 Cor. 4:5.

Harlingen: Th. E. v. d. Brug. Tekst: Gal. 6:14a.

Lobith: Cand. J. W. Sepmeyer. Tekst: Matth. 6:33.

Nigtevecht: Cand. J. Swijnenburg. Tekst: Joh. 4:35.

Ransdorp: Cand. S. S. M. Aertsen. Tekst: 2 Cor. 4:3.

Westerhaar (Ov.): Cand. P. J. Mackaaij. Tekst: Mat. 4:26-29.

Aan onze Abonnees!

Nog steeds groeit — dank zij uw medewerking! — het aantal abonnees! Wij hopen dat U zult blijven medewerken! Wij blijven U graag helpen met proefnummers zoo U die aanvraagt!

Als blijk van erkentelijkheid hebben wij een lijst met een keur-collectie boeken samengesteld, waaruit abonnees, die één of meer nieuwe abonnees aanbrengen, een keuze kunnen doen. Wilt u uw krachten beproeven? Indien u ons de lijst aanvraagt, zenden we ze u gaarne franco toe.

Bovendien stellen we voor den abonnee, die vóór 1 April 1937 de meeste nieuwe abonnees aanbrengt, nog als premie beschikbaar de drie deelen van Prof. Dr. K. Schilder's „Christus in Zijn lijden“.

Er zijn er reeds die het eind van het tweede tiental naderen!

Succes toegewenscht door de uitgevers

Oosterbaan & Le Cointre - Goes.

Een advertentie in „DE REFORMATIE“ wordt door duizenden gelezen. Wilt U daaraan denken ingeval U publiciteit zoekt?

„De Reformatie“ is door zijn groote oplage HET blad voor FAMILIE-ADVERTENTIËN. Onze Geref. kringen gelieven daarmede te rekenen.

Heden verscheen:

MENSCHEN RONDOM JEZUS

door

Dr. J. H. BAVINCK

Dr. Bavinck geeft hier een psychologische tekening van allerlei figuren uit de Evangelien, die op de een of andere wijze in aanraking zijn gekomen met Jezus, en vindt dan parallellen onder de menschen van vandaag. Het zijn geen meditaties, maar zielekundige beschouwingen. Het is een werk, dat telt van frisheid en oorspronkelijkheid.

Prijs . . . f 2.25
Gebonden f 2.90

In elken Boekhandel

J. H. KOK N.V., Kampen

KERKSPLITSING

een „geloofstuk“ en geen „waagstuk“.
Geen praal langer maar daad.

DOOR

Ds. W. F. C. VAN HELSDINGEN

Prijs f 0.25.

Bij afname van 10 exx. f 0.20 per ex.

Voor kerken waarin dit onderwerp in bespreking is, is deze brochure van zeer groot belang! Terwijl voor alle grootere kerken de brochure zeer oriënterende voorlichting geeft.

Verkrijgbaar bij den boekhandel, en, na storting van het bedrag op postrekening no. 36000, bij de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

Vragen, te stellen aan hen, die wenschen te worden toegelaten tot het Heilig Avondmaal

Prijs f—50 exx. f 0.02 per ex., 51 en meer a f 0.01½ per ex.

Deze formulieren zijn zeer geschikt ter uitreiking aan hen, die zich voorbereiden Openbare belijdenis te doen, opdat ze zich op deze vragen voorbereiden kunnen.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

DE BIJBELSCHE GESCHIEDENISSE

door W. G. VAN DE HULST

zijn nog altijd onovertroffen

Meer dan 60 groote platen van ISINGS.

ZEVENDE druk. In f. stempelband slechts f 1.50

K. SCHILDER schreef indertijd dit werk in de Ger. Kerk + was alzo een d. z. „Intusschen is de schrijver van een moderne smetten wel vrij“... „hoofdindruk is dat wij dit boek niet alleen gaarne, maar zelfs met drang voor uw kinderen kunnen aanbevelen. Het houdt zichzelf in de Schrift en daarom brengt het ook kinderen naar de Schrift.“

Uw Boekhandelaar wil U gaarne schitterende werk voorleggen. Voor jonge kinderen (4-8 j.) heeft hij een ander werk van dezelfde aflever, n.l.

BIJBELSCHE VERTELLINGEN VOOR ONZE KLEINTJES

4e druk. In prachtband f 5.50

Hierover schreef J. WIJTERINK in de Reformatie o. a.: „Met volle vrijmoedigheid mogen tegen moeders (en vaders!)... kinderen uit dit boek voor. Geen kind op uw kinderen er mee verlaten.“ — Twee kunstenaars (v. v. H. J. Jansen) werkten hier samen. Opdat kinderen zouden ingetrokken in de heid Gods. We zijn dankbaar. Te voldaan.“

Verkrijgbaar bij den boekhandel en bij de uitgevers
H. J. SPRUYT U.M. N. 112
AMSTERDAM - Heeregracht, 112

Medewerker:
Almelo:
Mevr.
Dr. B.
Drs. Jot
Ermelo:
's-Grave
Philadel
Ds. F. c

Alle stud.
Prof. D.

INHOUD: Hs
— Oranje-N
herhaling. (L
der artikelen
Synode: Het
Ds. K. van L
en vrijheid.
telijke Advie
Wet. Schets
het Pol. en
land. II. —
vraagstuk. V
— Perschoon

Zooals we
enkele bijb
ondersteune
zou mogen.

De aanda
nen 1:3, I
gezegd, dat
David“, „on
nakomeling
Daaraan w
„naar het v
is dus sprak
en verleden
aardige ged
Maar er i
het vleesch
naar het v
vleesch“, ee
luur naar h
danus); „bi
uit Davids
bepaald...
lijden kon
miste.

Hoe wein
ling, die B
en „Christu
gende. Bru
verleden w
naar het v
zijn) kunne
doen, een b
niet alzo
vleesch“. I
(Komm. bl.
vleesch“) t
den geest, c
geest „kwa
te dienen
heidsschitte
in Zijn o
begrip „Zo
onder) „in
Zijne opsta
gehandeld
schelijke, i
Dat ziet of
waartoe Hi
werd, vgl.
met de na
wordt“. „I
heid“. Bij
deze „geest
en de besta
bepalen en
grootheid 2
ner majest
vs 4).
Zou nu